

ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΗΠΕ

ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ, ΒΙΩΣΙΜΟ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΟ
ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΥΠΟ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

- Η πολιτική αναγκαιότητα
- Το ιστορικό
- Οι βασικές προϋποθέσεις
- Οι συγκεκριμένες προτάσεις
- Οι πόροι

A. Ιστορική αναγκαιότητα η ενίσχυση του έντυπου τύπου της Περιφέρειας

Όλα τα Περιφερειακά ΜΜΕ της χώρας, όλων των κατηγοριών, βρίσκονται αντιμέτωπα με μια πρωτοφανή σε έκταση και σε χρονική διάρκεια οικονομική κρίση. Τα περισσότερα προβλήματα χωρίς αμφιβολία αντιμετωπίζει για μια σειρά λόγους, ο ιστορικός και διαχρονικός βραχίονας των περιφερειακών Μέσων Ενημέρωσης, οι ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες.

Ο έντυπος περιφερειακός τύπος της χώρας βιώνει τη χειρότερη οικονομική κρίση της σύγχρονης ιστορίας του καθώς οι συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία ήρθαν να σαρώσουν ακόμη και τα ερείπια που είχαν αφήσει πίσω τους η πανδημία και η δεκαετής οικονομική κρίση!

Όλες οι πηγές εσόδων έχουν κυριολεκτικά καταρρεύσει. Οι πωλήσεις φύλλων και οι συνδρομές έχουν μειωθεί δραματικά ενώ, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στα εθνικής εμβέλειας ΜΜΕ, η μικρή τοπική διαφήμιση, ο αποκλειστικός πελάτης των περιφερειακών ΜΜΕ, έχει συρρικνωθεί μέχρι εξαφανίσεως!

Και σαν να μην έφταναν αυτά, τα τελευταία χρόνια έχουν αρθεί όλες οι υφιστάμενες πρόνοιες που για δεκαετίες ολόκληρες βοηθούσαν τον περιφερειακό τύπο να ανασάνει (επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών, ατέλειες, επιδότηση διανομής κλπ) ενώ την ίδια στιγμή προστέθηκαν και νέα βάρη όπως το γνωστό χαράτσι του 2% υπέρ του ΕΔΟΕΑΠ!

Και όλα αυτά φυσικά υπό το βάρος της γνωστής υπαρξιακής κρίσης που αντιμετωπίζει ο έντυπος τύπος σε όλες σχεδόν τις χώρες.

Όλα αυτά είναι ασφαλώς σε γνώση της Πολιτείας και του πολιτικού συστήματος γενικότερα, γι' αυτό και τα τελευταία χρόνια έχει γίνει κοινή συνείδηση η επιτακτική ανάγκη λήψης μέτρων από την Πολιτεία για την ανακούφιση και την ενίσχυση του έντυπου περιφερειακού τύπου της χώρας.

Θεωρούμε ότι το κορυφαίο σημασία αυτό ζήτημα βρίσκεται σε πλήρη εκκρεμότητα καθώς είναι γνωστές οι περιπέτειες των τελευταίων παρεμβάσεων, οι ακυρώσεις και επαναλήψεις Υπουργικών Αποφάσεων κλπ.

Ο ημερήσιος περιφερειακός τύπος είναι η φωνή της ελληνικής Περιφέρειας, η φωνή των πολιτών της «εκτός των τειχών» Ελλάδας. Και αυτή η φωνή δεν πρέπει να σιγήσει!

Είναι ιστορική εθνική και δημοκρατική αναγκαιότητα!

B. Το ιστορικό

Τον Μάιο του 2019 (ΚΥΑ 78/6-5-19) με το σκεπτικό ότι «είναι απαραίτητη η στήριξη και ανάπτυξη των περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων που αποτελούν πυλώνα της δημοκρατίας, της πολυφωνίας, του πολιτισμού και της ποιότητας του δημόσιου διαλόγου» καταρτίστηκε ειδικό πρόγραμμα για την οικονομική ενίσχυση των επιχειρήσεων έκδοσης ημερήσιων και εβδομαδιαίων περιφερειακών εφημερίδων, συνολικού ύψους 16.000.000 ευρώ (4.000.000 ετησίως για 4 χρόνια).

Παράλληλα έτρεχε και αντίστοιχο πρόγραμμα ενίσχυσης των εφημερίδων πανελληνίας κυκλοφορίας το οποίο ως συνήθως υλοποιήθηκε νωρίτερα από αυτό των περιφερειακών. Όμως επειδή αυτή η υλοποίηση ήταν άκρως προβληματική έως σκανδαλώδης, με την ενίσχυση ουσιαστικά ανύπαρκτων ή λαθρόβιων ή ακόμη και μισαλλόδοξων και ρατσιστικών εντύπων, το πρόγραμμα ανακλήθηκε τον Δεκέμβριο του 2019 χωρίς μέχρι σήμερα να έχει επαναδραστηριοποιηθεί.

Αυτό συμπαρέσυρε και το αντίστοιχο πρόγραμμα για τις περιφερειακές εφημερίδες που δεν εφαρμόστηκε ποτέ χωρίς να ληφθεί υπόψη ότι στην Περιφέρεια δεν υφίστανται οι λόγοι που επέβαλλαν την αναστολή ή την ακύρωση του Προγράμματος για τις πανελλαδικές εφημερίδες. Στην Περιφέρεια τέτοια φαινόμενα δεν ευδοκιμούν κι αν υπάρχουν είναι εντελώς περιθωριακά!

Η επόμενη σημαντική εξέλιξη ήταν τον Φεβρουάριο του 2021 όταν με τον Ν4779/21, ως «πρόγραμμα ενίσχυσης» θεωρήθηκε η κάλυψη από τον κρατικό προϋπολογισμό των οφειλών των ΜΜΕ από το 2% υπέρ ΕΔΟΕΑΠ για τα έτη 2017-2021! Μάλιστα με την ίδια διάταξη το πρόγραμμα ενίσχυσης που ως τότε αναφερόταν αποκλειστικά στον ημερήσιο και εβδομαδιαίο έντυπο τύπο, επεκτάθηκε και στην περιφερειακή τηλεόραση, τα ραδιόφωνα και τον περιοδικό τύπο. Αργότερα το ύψος του προγράμματος αυτού καθορίστηκε στα 20.000.000 και μετέπειτα η κάλυψη των οφειλών επεκτάθηκε και για τα έτη 2021 και 2022. Δηλαδή αυτή τη στιγμή δημιουργείται ήδη μια νέα γενιά οφειλών και προκύπτει ήδη η ανάγκη επέκτασης της κάλυψης και για το τρέχον έτος και... πάει λέγοντας!

Το πρόγραμμα αυτό βαφτίστηκε από την Πολιτεία «πρόγραμμα οικονομικής στήριξης των επιχειρήσεων έκδοσης εφημερίδων τύπου» (παρότι αφορά και τις άλλες κατηγορίες ΜΜΕ) και συνδέθηκε μάλιστα ευθέως με το σχετικό νόμο και τις ΚΥΑ που αφορούν ακριβώς το (αναγκαίο) Πρόγραμμα ενίσχυσης των εφημερίδων!

Ουδέν ανακριβέστερον! Πρόκειται για «Πρόγραμμα ενίσχυσης του ΕΔΟΕΑΠ» και μόνον, καθώς καλύπτει μια οφειλή των ΜΜΕ προς τον ΕΔΟΕΑΠ (για ορισμένο χρόνο μάλιστα) που δεν θα έπρεπε καν και εξ αρχής να έχει επιβληθεί!

Επίσης με τον Ν4949/22, άρθρο 81, θεσμοθετήθηκε το πρόγραμμα «επιχορήγηση μεταφορικού κόστους και δημοσιογραφικού χάρτου των εκδοτικών επιχειρήσεων» που ίσχυσε για το 2022 και βοήθησε τις επιχειρήσεις περιφερειακού τύπου να αντιμετωπίσουν, έστω προσωρινά, τις υψηλές ανατιμήσεις που επέφερε (και συνεχίζει να επιφέρει) στο κόστος εκτύπωσης ο (συνεχιζόμενος) πόλεμος στην Ουκρανία.

Ακολούθησε τον Απρίλιο του 2023 η θεσμοθέτηση του «Προγράμματος Ενίσχυσης των επιχειρήσεων περιφερειακού και τοπικού τύπου» που βασίζεται στο άρθρο 84 του Ν4674/20, σε εκτέλεση του οποίου εξεδόθη η ΚΥΑ Ε/299/21-4-23 (ΦΕΚ 2674 Β/21-4-23) συνολικού ύψους 6.000.000 ευρώ με δικαιούχους ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιφερειακές εφημερίδες που θα ενταχθούν στο Μητρώο Έντυπου Τύπου και το σχετικό Υπομητρώο του Ν5005/22 με κριτήρια κατανομής τον Κύκλο Εργασιών και τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας. Από το πρόγραμμα αυτό εκταμιεύτηκαν τελικά 4.616.000 προς τις ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιφερειακές εφημερίδες (Υ.Α Ε/1146/13-11-23).

Συμπερασματικά ως ΣΗΠΕ θεωρούμε επομένως ότι το **Πρόγραμμα Σωτηρίας ουσιαστικά του έντυπου** (κυρίως) **τύπου εκκρεμεί** και η Πολιτεία πρέπει άμεσα να πράξει τα δέοντα!!

Γ. Οι βασικές προϋποθέσεις

Η άμεση εφαρμογή και υλοποίηση του ενός σύνθετου **Προγράμματος Οικονομικής Ενίσχυσης** του Έντυπου Περιφερειακού Τύπου, είναι περισσότερο αναγκαία από ποτέ.

Υπάρχουν όμως κάποιες βασικές προϋποθέσεις για να πιάσει τόπο αυτή η ενίσχυση και να έχει προστιθέμενη αξία για τον περιφερειακό ειδικά τύπο.

Η πρώτη είναι να είναι **ουσιαστική, πραγματική και στοχευμένη**. Να ενισχύσει πραγματικά και όχι θεωρητικά την οικονομική θέση των επιχειρήσεων για να βοηθήσει στην επιβίωσή τους. Και φυσικά να κατευθύνεται και να αφορά άμεσα και ευθέως στις επιχειρήσεις τύπου και όχι με το πρόσχημα της ενίσχυσης των εφημερίδων να ενισχύονται στην ουσία άλλοι φορείς.

Η δεύτερη είναι να έχει **μόνιμα και όχι πρόσκαιρα χαρακτηριστικά**. Να μην συνδεθεί με τη συγκυρία αλλά με την διαχρονική ανάγκη να βοηθηθεί ο έντυπος τύπος και ειδικά ο περιφερειακός για λόγους που υπερβαίνουν την συγκυρία και συνδέονται με ζητήματα δημοκρατίας, διαφάνειας, υπεράσπισης του πλουραλισμού και της πολυφωνίας ακόμη και με το εθνικό συμφέρον! Αυτό άλλωστε συμβαίνει στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη.

Η τρίτη είναι να έχει **όχι μόνο οικονομικά αλλά και θεσμικά χαρακτηριστικά** και να διακρίνεται επιτέλους από αναπτυξιακή αντί για επιδοματική και διανεμητική λογική, όπως συμβαίνει σχεδόν πάντα μέχρι σήμερα.

Η τέταρτη και σημαντικότερη είναι ότι τα μέτρα οικονομικής, ιδιαίτερα, ενίσχυσης **δεν θα πρέπει να είναι οριζόντια** στη βάση της πατροπαράδοτης λογικής «πάρτε όλοι από κάτι για να μη φωνάζετε»! Αυτή τη στιγμή η μόνη εύλογη, δίκαιη, αντικειμενική και αναπτυξιακή επιλογή είναι η **κατανομή της ενίσχυσης με βάση τον αριθμό των θέσεων εργασίας πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης!** Μόνο αυτή εγγυάται ότι το κρατικό χρήμα θα πιάσει πραγματικό τόπο, θα τονώσει την επιχειρηματική δράση σ' αυτόν το πολύπαθο χώρο, θα προστατεύσει και θα αυξήσει την απασχόληση, θα αξιοποιήσει παραγωγικά το όποιο δημόσιο χρήμα και θα οδηγήσει μέρος απ' αυτό πάλι στα δημόσια ταμεία, στις εφορίες και στα ασφαλιστικά ταμεία, αντί στις τσέπες διάφορων επιτηδειών!

Δ. 10 Προτάσεις για τα αναγκαία και ουσιαστικά Μέτρα Ενίσχυσης

1. Πρόγραμμα έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης

Για τον ΣΗΠΕ το Πρόγραμμα Οικονομικής Ενίσχυσης αποτελεί το βασικότερο και ουσιαστικότερο μέτρο ενίσχυσης του έντυπου περιφερειακού τύπου! Είναι η απόλυτη προτεραιότητα για τον κλάδο καθώς μόνον έτσι θα αντιμετωπιστεί το οξύ πρόβλημα επιβίωσής του. Επαναλαμβάνουμε ότι το Πρόγραμμα εκκρεμεί ήδη από το 2019 και υπάρχουν ψηφισμένοι νόμοι αλλά και ΚΥΑ που επιβάλλουν την υλοποίησή του, που όμως μέχρι σήμερα δεν έχουν εφαρμοστεί. Δεν ζητάμε παρά την εφαρμογή ήδη ψηφισμένων διατάξεων και όχι την παράκαμψή τους με διάφορα ψευδώνυμα υποκατάστατα.

Το πρόγραμμα αυτό πρέπει να έχει -κατά τη γνώμη του ΣΗΠΕ- τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

Ύψος και διάρκεια: Συνολικό ύψος 20.000.000 ευρώ κατανεμημένο σε βάθος 4ετίας (5.000.000 x 4 έτη)

Δικαιούχοι: Αποκλειστικά επιχειρήσεις ημερήσιου και εβδομαδιαίου περιφερειακού τύπου.

Προϋπόθεση: Η ένταξη στο Μητρώο Περιφερειακού Τύπου το οποίο πρέπει φυσικά να αναθεωρηθεί και να αυστηροποιηθεί. Ο ΣΗΠΕ καταθέτει πλήρη πρόταση γι' αυτό.

Κριτήριο κατανομής: Το σοβαρότερο σημείο. Η κατανομή της ενίσχυσης δεν πρέπει επ' ουδενί να είναι οριζόντια στη γνωστή λογική «από λίγα σε όλους» αλλά να είναι στοχευμένη. Το αποκλειστικό κριτήριο πρέπει να είναι **ο αριθμός των εργαζομένων κάθε επιχείρησης**, πλήρους απασχόλησης ή ημιαπασχόλησης με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ).

2. Πρόγραμμα ενίσχυσης επιχειρήσεων περιφερειακού και τοπικού τύπου (ΚΥΑ Ε/299/21-4-23 (ΦΕΚ 2674 Β/21-4-23)

Το πρόγραμμα αυτό κινείται γενικά σε θετική κατεύθυνση παρότι δεν ανταποκρίνεται πλήρως στα αιτήματα του κλάδου. Η υλοποίησή του στην πράξη κατέδειξε και τα όριά του και τα προβληματικά του σημεία που είναι τα εξής:

Πρώτον, μειώθηκε το ποσό της ενίσχυσης καθώς εκταμιεύτηκαν 4.616.000 αντί των προβλεπόμενων 6.000.000.

Δεύτερον, υπήρξε οριζόντια κατανομή αφού το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος της επιχορήγησης διατέθηκε αδιακρίτως σε όλους τους δικαιούχους (περί τις 200 ημερήσιες και εβδομαδιαίες εφημερίδες) και ελάχιστα απέμειναν να διατεθούν με τα αναπτυξιακά κριτήρια που η ίδια η ΚΥΑ προβλέπει (θέσεις εργασίας και κύκλος εργασιών).

Τρίτον, η όποια ενίσχυση ουσιαστικά «εξαερώθηκε» αφού σε αντίθεση με άλλα παρόμοια προγράμματα έκτακτης ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων που είναι αφορολόγητα και απαλλαγμένα κρατήσεων κ.λπ., εδώ σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις υπήρξαν κρατήσεις έναντι οφειλών προς το δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία κ.λπ., ακόμη και ρυθμισμένων ακόμη και μη

ληξιπρόθεσμων! Στην ίδια κατεύθυνση λειτούργησε και η ένταξη της επιχορήγησης στον κανόνα του de minimis-ήσσονος σημασίας.

3. Επιδότηση της διανομής των εφημερίδων και του κόστους εκτύπωσης (χαρτιού).

Οι ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες δεν είναι μόνο για την πρωτεύουσα του νομού! Πρέπει να φτάνουν και στις εσχαιές του, όπου η σημασία τους είναι ακόμη μεγαλύτερη ως φορέας πληροφόρησης, ενημέρωσης, διεκδίκησης αλλά και καλλιέργειας της περιφερειακής συνείδησης στους ακρίτες της περιφέρειας. Επίσης λόγω των εξελίξεων με τον πόλεμο στην Ουκρανία εκτοξεύτηκαν στα ύψη οι τιμές προμήθειας του χάρτου και αναλόγως το κόστος εκτύπωσης.

Για τους λόγους αυτούς ήταν εξαιρετικά σημαντική για τον κλάδο μας η διάταξη του Ν4949/22 (άρθρο 81) με την οποία προβλέφθηκε η επιχορήγηση των περιφερειακών εφημερίδων τόσο για την αντιμετώπιση του κόστους διανομής και διακίνησης όσο και του κόστους εκτύπωσης και του δημοσιογραφικού χαρτιού.

Βεβαίως το μέτρο αυτό είχε ετήσια ισχύ και αφορούσε **μόνο το 2022** και μάλιστα ούτε καν όλο το έτος αλλά 11μηνο! Στη λογική των όσων ήδη εκθέσαμε για την ανάγκη μονιμοποίησης των μέτρων ενίσχυσης, η πρόταση του ΣΗΠΕ είναι να επεκταθεί για μια τριετία (Ζετία) τουλάχιστον, η επιχορήγηση αυτή προκειμένου να ελαφρυνθούν οι προϋπολογισμοί των εκδοτικών επιχειρήσεων του κλάδου όσο τουλάχιστον διαρκούν οι συνέπειες της πολύ δυσμενούς συγκυρίας. Ως έτος αναφοράς για τον υπολογισμό του ύψους της επιχορήγησης θα πρέπει να θεωρηθεί το 2021 και οι δαπάνες που καταβλήθηκαν κατά το έτος αυτό για τη διακίνηση και για την εκτύπωση.

4. Χρηματοδότηση ψηφιοποίησης λειτουργιών και ανανέωσης εξοπλισμού

Ζούμε ήδη στην ψηφιακή εποχή. Οι επιχειρήσεις του περιφερειακού τύπου, λόγω και του αντικειμένου και της αποστολής τους, είναι αναγκαίο να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις που αυτή η εποχή επιβάλλει. Αυτό άλλωστε αποτελεί και κεντρική κυβερνητική επιλογή. Απαιτείται η τεχνολογική αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών, η εισαγωγή νέων ψηφιακών λειτουργιών και διαδικασιών και ο συνδυασμός μεθόδων παραγωγής με σύγχρονη τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών. Κατηγορία με ξεχωριστή σημασία στο πλαίσιο αυτό είναι η **ψηφιοποίηση του αρχείου των περιφερειακών εφημερίδων** που αποτελεί από μόνο του μια ανεκτίμητη πηγή ιστορικής γνώσης, πληροφόρησης και πολιτισμού εθνικής σημασίας. Επίσης εδώ και πολλά χρόνια λόγω της κρίσης αλλά και του πλήρους αποκλεισμού από τον τραπεζικό δανεισμό, οι επιχειρήσεις τύπου της περιφέρειας δεν έχουν προχωρήσει στις αναγκαίες επενδύσεις για την ανανέωση του βασικού τους εξοπλισμού κυρίως ως προς το τεχνικό μέρος που είναι και απολύτως αναγκαίο για τη δουλειά τους (Η/Υ, εκτυπωτές, σκάνερ κ.λπ.) αλλά και ως προς τον λοιπό ξενοδοχειακό εξοπλισμό. Είναι ανάγκη να υπάρξει ένα ειδικό πρόγραμμα χρηματοδότησης αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό αφού αυτές οι δαπάνες δεν χρηματοδοτούνται ή δεν επιδοτούνται από κανένα άλλο υφιστάμενο πρόγραμμα.

Για τους λόγους αυτούς ο ΣΗΠΕ παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή και ενδιαφέρον τις κυβερνητικές εξαγγελίες και τη θεσμοθέτηση του Προγράμματος «Ψηφιακά εργαλεία – Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων του Κλάδου Έκδοσης Περιφερειακού Τύπου» με

το άρθρο 84 του Ν5043/23. Η υλοποίηση του προγράμματος όμως καθυστερεί και δεν υπάρχει επίσημη ενημέρωση για το αν και πότε θα ξεκινήσει.

5. Μείωση Φ.Π.Α.

Λόγω του ειδικού ρόλου και της αποστολής του έντυπου περιφερειακού τύπου όχι μόνο μπορεί να δικαιολογηθεί, αλλά επιβάλλεται η μείωση ή και ο μηδενισμός του Φ.Π.Α επί των πωλήσεων, των λειτουργικών εξόδων (ενέργεια, χαρτί, έξοδα επικοινωνίας κ.λπ.) και δαπανών ανανέωσης υποδομών.

6. Κίνητρα για διαφημίσεις

Μέτρο ουσιαστικής ενίσχυσης του έντυπου περιφερειακού τύπου μπορεί να αποτελέσει και η παροχή οικονομικών κινήτρων (π.χ. θεσμοθέτηση φορολογικών απαλλαγών) για επιχειρήσεις που διαφημίζονται στον έντυπο τύπο της Περιφέρειας, με επέκταση και μονιμοποίηση ήδη υφιστάμενων ρυθμίσεων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας.

7. Προώθηση φιλαναγνωσίας - συνδρομές

Μέτρο μακροπρόθεσμης ενίσχυσης του έντυπου τύπου που εφαρμόζεται σε πολλά ευρωπαϊκά κράτη. Με κρατική πρωτοβουλία, εποπτεία και χρηματοδότηση μπορούν να καταρτιστούν προγράμματα φιλαναγνωσίας ειδικά για τις περιφερειακές εφημερίδες σε σχολεία, πανεπιστήμια, στρατιωτικές μονάδες. Φυσικά στο ίδιο πλαίσιο θα πρέπει να αρθούν όλα τα νομικά και γραφειοκρατικά εμπόδια που υφίστανται σήμερα για συνδρομές σε περιφερειακές εφημερίδες από δημόσιες αρχές και υπηρεσίες. Είναι αδιανόητο να μην μπορεί να εγγραφεί ως συνδρομητής ο χωρικός αντιπεριφερειάρχης π.χ. για της εφημερίδες της περιφερειακής ενότητας επειδή είναι συνδρομητής ο περιφερειάρχης ή άλλοι παρόμοιοι ακατανόητοι περιορισμοί.

8. Εκπαίδευση, επιμόρφωση, επαγγελματική πιστοποίηση

Οι σοβαρές επιχειρήσεις τύπου της ελληνικής περιφέρειας έχουν από καιρό συνειδητοποιήσει ότι οφείλουν να επενδύσουν σ' αυτό που θεωρείται το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, δηλαδή στην ποιότητα, στην αξιοπιστία και στην πληρότητα του προϊόντος τους.

Για να γίνει αυτό είναι απολύτως αναγκαίο να υπάρχει υψηλής ποιότητας και άρτια εκπαιδευμένο, ιδιαίτερα στις νέες δεξιότητες, δημοσιογραφικό και τεχνικό προσωπικό. Η Πολιτεία οφείλει να εξετάσει κάθε δυνατότητα χρηματοδότησης και γενικότερα υποστήριξης ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης του προσωπικού των ημερήσιων περιφερειακών εφημερίδων, ιδιαίτερα στις νέες τεχνολογίες.

Αυτή η μόνιμη και επιμελημένη διαδικασία συνεχούς επιμόρφωσης θα πρέπει με τη σειρά της να οδηγήσει στην καθιέρωση μιας διαδικασίας επαγγελματικής πιστοποίησης της δημοσιογραφικής ιδιότητας που αποτελεί θεσμική υποχρέωση της Πολιτείας.

Και επειδή πολύ έχει ταλαιπωρηθεί ο κλάδος από τυχάρπαστους και αεριτζήδες «εκδότες» που απασχολούν «δημοσιογράφους» με μαύρη, κακοπληρωμένη και ανασφάλιστη εργασία

προτείνουμε τη θέσπιση **Μητρώου Επαγγελματιών Δημοσιογράφων** με αυστηρά και ελεγχόμενα κριτήρια ένταξης η οποία με τη σειρά της θα αποτελεί και απαραίτητη προϋπόθεση για εργασία σε οποιοδήποτε περιφερειακό ΜΜΕ ώστε να ελέγχονται ανά πάσα στιγμή οι όροι εργασίας και αμοιβής, η ασφαλιστική κάλυψη κλπ.

9. Νέες πηγές χρηματοδότησης. Αξιοποίηση Ταμείου Ανάκαμψης.

Με το δεδομένο ότι η στρόφιγγα του τραπεζικού δανεισμού είναι και μάλλον θα παραμείνει για καιρό ακόμη κλειστή, οι επιχειρήσεις περιφερειακού τύπου που θέλουν όχι μόνο να διατηρήσουν τη θέση τους στην αγορά, αλλά και να εκσυγχρονιστούν και να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους, οφείλουν να αναζητήσουν και να αξιοποιήσουν κάθε επενδυτική και χρηματοδοτική δυνατότητα και ευκαιρία που τυχόν παρουσιάζεται.

Η σημαντικότερη σήμερα αλλά και για τα επόμενα χρόνια χρηματοδοτική ευκαιρία είναι ασφαλώς το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Και αυτό όχι μόνο λόγω του πρωτοφανούς ύψους του αλλά και λόγω του σύντομου χρόνου υλοποίησης καθώς όπως είναι γνωστό το Ταμείο πρέπει να ολοκληρώσει όλα τα έργα και τις επενδύσεις μέχρι τέλους του 2026.

Οι επιχειρήσεις έντυπου τύπου της περιφέρειας εμπλέκονται με διάφορους τρόπους με το Ταμείο Ανάκαμψης:

Πρώτον ως αυτόνομες επιχειρήσεις που πρέπει να αξιοποιήσουν κάθε προσφερόμενη δυνατότητα ενίσχυσης, απευθείας χρηματοδότησης ή δανεισμού.

Έπειτα στο πλαίσιο συμπράξεων ή συγχωνεύσεων που από τη μια αποτελεί μια ενδεικνυόμενη προοπτική για τις επιχειρήσεις που εκδίδουν ημερήσιες εφημερίδες στην περιφέρεια και από την άλλη είναι μια από τις κυριότερες προτεραιότητες του Ταμείου Ανάκαμψης. Η Πολιτεία ακόμη και εκτός των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης θα πρέπει να ενθαρρύνει με κάθε τρόπο τέτοιες πρακτικές με παροχή ισχυρών κινήτρων όπως η εγγύηση του Δημοσίου για τραπεζικό δανεισμό, η μείωση του ΦΠΑ κατά 50%, η στήριξη για τη δημιουργία δικτύων διανομής των εφημερίδων π.χ. με επιδότηση του 30% του κόστους εργασίας και με την προϋπόθεση της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης, η μη απώλεια των δικαιωμάτων κρατικών δημοσιεύσεων κλπ.

Υπάρχει ακόμη και το ζήτημα της προβολής και επικοινωνιακής στήριξης των δράσεων του Ταμείου. Οι σχετικές δαπάνες είναι υψηλές και θεωρούμε αδιανόητο να μονοπωληθούν για μια ακόμη φορά από τα πανελλαδικά ΜΜΕ και μάλιστα για ένα θέμα που αφορά την ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας. Η Πολιτεία οφείλει να εγγυηθεί την προοπτική αυτή ουσιαστικά δηλαδή την εφαρμογή του νόμου που επιβάλλει την κατανομή του 30% της σχετικής δαπάνης στα περιφερειακά ΜΜΕ.

Σε κάθε περίπτωση οι ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες και οι επιχειρήσεις που τις εκδίδουν δεν μπορεί και δεν πρέπει να μείνουν εκτός της μεγάλης αυτής υπόθεσης. Και αυτό είναι ένα ζήτημα που αφορά και τις ίδιες που πρέπει να κινηθούν συντεταγμένα προς αυτή την κατεύθυνση αλλά και την Πολιτεία που πρέπει να βρει τρόπο να εντάξει και τον κλάδο μας στις πρόνοιες του Ταμείου.

10. Τρεις ξεχωριστές περιπτώσεις

Εκτός των Μέτρων Ενίσχυσης που ήδη προτάθηκαν, υπάρχουν και τρεις ακόμη βασικοί τομείς κρατικής δραστηριότητας που αφορούν κυβερνητικές αποφάσεις και ενέργειες που πέραν της αυτόνομης λειτουργίας και σημασίας τους συνιστούν άμεσες ή έμμεσες μορφές ενίσχυσης (ή επιβάρυνσης) του περιφερειακού τύπου. Αυτές είναι **το ασφαλιστικό καθεστώς, οι υποχρεωτικές κρατικές δημοσιεύσεις και η κρατική διαφήμιση στον περιφερειακό τύπο.**

Και οι τρεις αυτές κατηγορίες λόγω του ειδικού αλλά και μεγάλου ενδιαφέροντος που παρουσιάζουν για τον κλάδο εξετάζονται ξεχωριστά.

E. Οι πόροι για την υλοποίηση των προτάσεων

Φυσικά υφίσταται πάντα το βασικό ζήτημα της εξεύρεσης των αναγκαίων πόρων για τη χρηματοδότηση ενός τέτοιου σημαντικού προγράμματος για την ενίσχυση του έντυπου περιφερειακού τύπου.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η βασική πηγή θα πρέπει να είναι η **κρατική επιχορήγηση**. Εφόσον μιλάμε για έκτακτες συνθήκες εννοούμε ουσιαστικά τη **διάσωση** του έντυπου περιφερειακού τύπου της χώρας και αυτή δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη γενναία και αποφασιστική παρέμβαση της Πολιτείας. Δεν επιθυμούμε να μπούμε σε ανώφελες συγκρίσεις ούτε σε διαδικασίες κοινωνικού αυτοματισμού, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το γεγονός ότι στα πανελλαδικής εμβέλειας ΜΜΕ (έντυπα και ηλεκτρονικά), που δεν έχουν μάλιστα τις ανάγκες που έχει ο περιφερειακός τύπος, έχει παρασχεθεί και συνεχίζει να δίνεται πληθωρική και αφειδώλευτη κρατική ενίσχυση. Ένα μικρό μέρος αυτών των χρημάτων θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει άνετα τις προτάσεις που καταθέτουμε, κάποιες εκ των οποίων αποτελούν άλλωστε και κυβερνητικές εκκρεμότητες και δεσμεύσεις.

Φυσικά, μπορούν να αξιοποιηθούν και άλλες πηγές. Μια καλή ιδέα θα ήταν για παράδειγμα η αξιοποίηση του υφιστάμενου Ειδικού Φόρου Τηλεόρασης 5% επί των διαφημίσεων που βαρύνει σήμερα τα εθνικής εμβέλειας κανάλια. Θα μπορούσε η Πολιτεία να προχωρήσει στη μείωση του Φόρου αυτού π.χ. στο 3% και να διαθέσει τα έσοδα αυτά για την χρηματοδότηση του προγράμματος ενίσχυσης του περιφερειακού τύπου. Πρόκειται για λύση win-win καθώς η Πολιτεία δεν θα στερηθεί κάποιον σημαντικό δημοσιονομικό πόρο, ο έντυπος περιφερειακός τύπος θα διασωθεί και τα εθνικά κανάλια θα βγουν και κερδισμένα από την ελάφρυνση. Ταυτόχρονα αυτή θα είναι και μια μορφή δικαιοσύνης και ελάχιστης «ανταπόδοσης» αν ληφθεί υπόψη ο πολύχρονος αθέμιτος ανταγωνισμός των εθνικής εμβέλειας ΜΜΕ προς τα περιφερειακά που αντί να μειωθεί αυξήθηκε τρομακτικά την περίοδο της πανδημίας!

Στο ίδιο «Ταμείο Ενίσχυσης του Περιφερειακού Τύπου» θα μπορούσαν να ενταχθούν και άλλες πηγές χρηματοδότησης όπως π.χ. τα δικαιώματα των εκδοτών τύπου από τα πνευματικά δικαιώματα.

Οι προτάσεις που καταθέτουμε βασίζονται στην εμπειρία και τα βιώματα των εκδοτών των ημερήσιων περιφερειακών εφημερίδων, κάποιες από τις οποίες υπερβαίνουν και το έναν αιώνα ζωής και δράσης!

Μπορούν φυσικά να εφαρμοστούν και μερικώς ή αποσπασματικά. Επειδή όμως συνθέτουν ένα **ολοκληρωμένο πρόγραμμα διάσωσης του έντυπου περιφερειακού τύπου** και με αυτή τη λογική καταρτίστηκαν, η συνολική και ενιαία εφαρμογή τους ως «πακέτο» θα είχε σίγουρα πολλαπλασιαστικά θετικά αποτελέσματα.

Αν αυτό γίνει θα πρόκειται για μια ιστορικής σημασίας παρέμβαση καθώς θα είναι η πρώτη φορά που θα φύγουμε από τα καλά λόγια και τις φιλοφρονήσεις για τη σημασία του περιφερειακού τύπου και θα περάσουμε σε άμεσες και ουσιαστικές δράσεις και ενέργειες υποστήριξης ώστε αυτός να συνεχίσει να ζει και να εκπληρώνει τον ιστορικό και εθνικό του ρόλο!

